

Verejné osvetlenie modernizované vďaka grantom

SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

Minimálne 30-percentné zníženie ročnej spotreby elektrickej energie dosiahne 45 obcí a miest na Slovensku, ktoré si modernizujú systémy verejného osvetlenia vďaka grantu z Nórska, Islandu, Lichtenštajnska. Viaceré z nich už v týchto dňoch svietia úspornejšie, celkom bude zmodernizovaných alebo vymenených 6232 svietidiel.

Celková rozdelená suma v blokovej grante Modernizácia verejného osvetlenia prekročila 3,15 milióna eur. Grant, ktorý bol určený na výmenu alebo rekonštrukciu svietidiel, výmenu rozvádzačov a inštaláciu systémov riadenia osvetlenia, mohol pokryť až 90 percent z oprávnených nákladov projektov. Maximálne tak mohol jeden projekt získať 150 tisíc eur. Rozhodujúca časť podpory, 85 percent, bola poskytnutá rovnakým dielom prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu a Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, na ktorom participu-

Konečný prijímateľ	Názov projektu	Schválená výška NFP v EUR
Obec Šalov	Rekonštrukcia verejného osvetlenia (VO)	21 540,42
Obec Mýto pod Ďumbierom	Modernizácia VO v obci Mýto pod Ďumbierom	43 921,44
Obec Gemerské Dechtáre	Rekonštrukcia VO v obci Gemerské Dechtáre	16 013,40
Obec Vlčany	Modernizácia VO v obci Vlčany	85 177,72
Mesto Michalovce	Svietime úsporne a spoľahlivo	146 228,84
Obec Žabokreky nad Nitrou	Modernizácia a estetizácia svetelnej sústavy v obci Žabokreky nad Nitrou	35 824,24
Obec Svätý Peter	Modernizácia VO v obci Svätý Peter	60 844,12
Obec Biňa	Rekonštrukcia VO v obci Biňa	16 223,42
Obec Melek	Rekonštrukcia VO v obci Melek	27 533,50
Obec Vysoká nad Kysucou	Modernizácia siete VO obce Vysoká nad Kysucou	69 413,58
Obec Zeleneč	Modernizácia VO v obci Zeleneč	31 073,34
Obec Podzámčok	Modernizácia VO v obci Podzámčok	27 848,98
Obec Čerhov	Modernizácia VO v obci Čerhov	50 471,18
Obec Norovce	Rekonštrukcia obecného VO obce Norovce	28 084,08
Obec Zvolenská Slatina	Racionalizácia a modernizácia VO v obci Zvolenská Slatina	129 553,94
Obec Staré Hory	Obnova VO v obci Staré Hory	138 473,62
Obec Horné Hámre	Modernizácia VO v obci Horné Hámre	56 771,60
Obec Ostrý Grúň	Modernizácia VO v obci Ostrý Grúň	42 066,70
Mesto Svätý Jur	Vybudovanie inteligentného VO v meste Svätý Jur	142 063,92
Obec Smrdáky	Smrdáky - modernizácia verejného osvetlenia	20 145,46
Mesto Krásno nad Kysucou	Modernizácia VO v meste Krásno nad Kysucou	121 654,58
Obec Zálesie	Modernizácia verejného osvetlenia obce Zálesie	28 816,48
Obec Lipovce	Úspora verejného osvetlenia	14 964,62
Obec Košeca	Modernizácia VO v obci Košeca	81 172,16
Obec Ochodnica	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	82 153,44
Obec Malinovo	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	118 540,20
Obec Dulov	Modernizácia verejného osvetlenia v Obci Dulov	27 753,72
Obec Záhorce	Zníženie nákladov na prevádzku osvetlenia komunikácie obce Záhorce	23 042,22
Obec Dolné Vestenice	Obec Dolné Vestenice na ceste k svetlej budúcnosti	132 193,02
Obec Lysica	Rekonštrukcia a modernizácia VO v obci Lysica	99 217,04
Obec Ivanka pri Nitre	Modernizácia VO v obci Ivanka pri Nitre	124 127,20
Obec Polomka	Modernizácia a riadenie verejného osvetlenia v obci Polomka	106 956,36
Obec Malé Raškovce	Modernizácia verejného osvetlenia v obci Malé Raškovce	22 232,88
Obec Zázrivá	Verejné osvetlenie v obci Zázrivá	114 456,24
Obec Pohronský Ruskov	Modernizácia verejného osvetlenia v obci Pohronský Ruskov	65 776,84
Obec Povrazník	Zabezpečenie úspor energie prostredníctvom rekonštrukcie VO ...	17 595,08
Mesto Trstená	Zníženie energetickej náročnosti a modernizácie časti sústavy VO ...	95 679,54
Obec Zemplínske Kopčany	Modernizácia VO v obci Zemplínske Kopčany	22 352,08
Obec Moravany nad Váhom	Obec Moravany nad Váhom s moderným VO ...	126 631,12
Obec Streženie	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Streženie	28 536,72
Obec Pruské	Modernizácia verejného osvetlenia v Obci Pruské	75 280,40
Obec Zubák	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Zubák	52 680,66
Obec Mestečko	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Mestečko	19 268,08
Obec Horná Breznica	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Horná Breznica	26 419,58

* Schválený bol aj projekt Rekonštrukcie verejného osvetlenia v Obci Kravany nad Dunajom, s touto obcou však zatiaľ nebola podpísaná zmluva o NFP.

je Island, Lichtenštajnsko a Nórsko. Okrem týchto prostriedkov boli využité aj zdroje zo štátneho rozpočtu SR.

ZO 102 ÚSPEŠNÝCH 45

Výzva na predkladanie projektov bola vyhlásená v apríli 2008. Žiadatelia mali na vypracovanie štyri mesiace. Záujem o grant prejavilo zaslaním projektu celkom 102 obcí. Úspešných bolo 45, neúspešných 57. Z neúspešných projektov celkom 39 neprešlo formálnou kontrolou a jeden uchádzač predložil projekt po termíne uzávierky. Kvôli nevhodne navrhnutému technickému riešeniu hodnotiaca komisia vylúčila 17 projektov. V podporených projektoch nesmeli svietidlá vyžarovať žiadne svetelné emisie smerom do horného polpriestoru a použité mohli byť len najefektívnejšie svetelné zdroje s minimálnym merným svetelným výkonom 87 lm/W. Okrem toho bolo podmienkou udelenia grantu zníženie spotreby elektrickej energie o 30 percent v porovnaní s rokom 2007. Najvýraznejší úsporný efekt mali nové energeticky menej náročné svetelné zdroje.

VÝBOJKY, LED SVIETIDLÁ, REGULÁCIA

Obce sa rozhodovali medzi osvedčenou technológiou vysokotlakových sodíkových výbojek a novou LED technológiou. Podľa Petra Kováča, riaditeľa odboru ostatných podporných projektov Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry, ktorá je zodpovedá za administráciu blokového grantu, rozhodnutie, či zvolí LED svietidlá, alebo klasické vysokotlakové sodíkové výbojky bolo iba na starostoch. LED technológie si napokon vybralo šesť obcí, 39 obcí sa rozhodlo pre výbojky. LED svietidlá sú v prípade použitia vo verejnom osvetlení novinkou nielen na Slovensku. V zahraničí ich inštaláciu v uliciach podporujú aj samotní výrobcovia, ktorí tak testujú ich využitie v praxi. Všeobecne platí,

že pri použití LED technológií je vstupná investícia niekoľkonásobne vyššia ako pri vysokotlakových sodíkových výbojkách, pričom životnosť svietidiel deklarovaná výrobcami LED zvyčajne presahuje 20 rokov. Pri opotrebovaní je však nutné vymeniť celé LED svietidlo, zatiaľ čo pri vysokotlakových sodíkových výbojkách stačí vymeniť len zdroj svetla.

Vo väčšine podporených projektov obce využívali aj reguláciu intenzity osvetlenia. Rozhodnutie, aké technické riešenia zvolí a či napríklad nakúpiť systémy, ktoré stmievajú len v závislosti od času alebo aj od dôležitosti jednotlivých ciest, opäť záviselo len od predstaviteľov obcí a projektantov.

Podľa P. Kováča môžu byť viaceré z na mieru šitých podprojektov príkladom pre tých, ktorí o modernizácii uvažujú. Ako sa úspešným žiadateľom podarí podprojekty zrealizovať, a či svoje záväzky naplnia, bude známe najskôr na konci roka 2010, kedy by mala byť realizácia všetkých podprojektov ukončená.

V ZELENČI, MALINOVE, PODZÁMČOKU UŽ HOTOVO

Niektoré z rekonštruovaných systémov sú už v prevádzke. V Zelenči už napríklad vymenili všetky staré svietidlá v celej obci za nové s vysokotlakovými sodíkovými výbojkami. Väčšinu -122 svietidiel- financovali z grantu, šesť si zaplatili sami. Celý projekt stál vyše 36 tisíc eur. Predpokladajú, že ročne usporia takmer 35 tisíc kWh, čo je 50 percent z energie, ktorú pri osvetlení spotrebovali v roku 2007.

V Malinove rekonštruovali len časť ulíc, osadili celkom 100 ks LED diódových svietidiel. Podľa výpočtov by tak mali dosiahnuť 56 percentnú úsporu energie, oproti matematicky vypočítanej spotrebe svietidiel, ktoré na rovnakých miestach stáli predtým. Náklady na tento projekt prekročili 131 tisíc eur.

ELV Produkt a.s.

Nitrianska 3, 903 12 Senec

tel.: +421 2 20 202 611

fax: +421 2 20 202 604

e-mail: elv@elv.sk

www.elv.sk

Najväčší slovenský výrobca ocelových a betónových stožiarov

- ocelové osvetľovacie stožiare: kužeľové, osemhranné, rúrové
- betónové osvetľovacie stožiare
- predpäté betónové stožiare pre NN a VN rozvody
- trakčné a signalizačné stožiare
- výškové stožiare
- štadiónové stožiare
- telekomunikačné stožiare
- stožiare pre veterné elektrárne
- ohraňované ocelové stožiare pre rozvod 1 x 110 kV a 2 x 110 kV liniek
- mestský a záhradný program: lavičky, reťazové stĺpiky, stojany na bicykle,...

NOVÁ VÝROBA:
ZÁMKOVÁ DLAŽBA, OBRUBNÍKY, DEBNIACE TVÁRNICE

